

# tíðindablaðið sosialurin

Telefon 118 20  
Argjavegur 26, 3800 Argir  
Postmoga 76, 3800 Tórshavn

Útgevandi: P/f Sosialurin  
Abyrgdarblaðstjóri: Jan Müller  
Fyritaksstjóri: Kárlin Dahl  
Blaðfólk: Hogni Djurhuus  
Randi Jacobsen  
Tórfinn Smith  
Ljósmyndari: Kárlin Lindenskov  
Uppseting: P/f Sosialurin  
Prent: P/f Pressan 1981

## oddagrein

## Sanniliga endurtekur søgan seg

Í oddagrein í Dagblaðnum seinasta mánadag verður enn eina ferð mælt til lýsingarboycott móti ávisum bløðum. Grundgevingin fyri at vinnurekandi ikki eiga at lýsa í hesum bløðum er, at »høvuðsuppgáva teirra er at avtaka alt vinnuligt fyrítakssemi í Føroyum.« Nú verða eingi bløð nevnd, men áður hava t.d. Sosialurin og Fjúrtaði verið flokkað millum tey bløð, sum ikki eigur at verða lýst í.

AT grundgevingin fyri hesum er heilt burturvíð hefur minni at siga í hesum sambandi. Tað, sum hevur áhuga, er, at henda áheitan á vinnurekandi um at boycotta okkum er so ofta sett fram nú, at hon má metast sum almennur fólkaflokspolitikkur. Og hvat vil Dagblaðið fáa burtur úr, um henda áheitan verður fylgd. Jú, figgjargliga grundarlagið vil verða tikið undan teimum bløðum, sum eru mest ósamd við Dagblað og fólkaflokk. Og blaðið við hava nátt eitt av sínum fremstu endamállum, nevniliga einsrætting av føroysku præssuni.

VIÐ ongum ella avmarkaðum Sosiali, Fjúrtaða og enná eisini Friu Føroyar vilja vit hava nátt eitt stig nærri tilstandum í ófrælsu einaræðislandum, har bert ein sannleiki finst, nevniliga hann, sum talar sök teirra ráðandi. Og vit kunnu so siggja fram til at »Dagblaðið« fer fram júst so.

Tað er als einki nýtt í hesum sjónarmiðum, og tað er heldur ikki tí, vit skriva oddagrein um tey.

MEN tað eru tó kanska tey fægstu sum vita, at hugskotið um lýsingarboycott móti »besverligum« bløðum er ikki nakað nýtt fyribrigdi, og hetta er ikki nakað, sum fólkafloksmenn hava tikið úr egnum brósti.

SOMU framferð nýttu týsku nasistarnir mótmegis donskum bløðum. Aftaná at teir høvdu fingið valdið, høvdu teir ongar trupulleikar við at einsrætta týsku pressuna. Men teir ráðandi í Týsklandi ansaðu eisini væl eftir, hvat t.d. donsku bløðini skrivaðu um nýggja stýrið í Týsklandi. Týskar fyrítøkur lýstu nógva í donskum bløðum, og lýst varð í teimum ymiskum bløðunum í tann mun tey vóru vinarliga sinnað móti nasistiska stýrinum. Ein serlig nevnd varð sett til at ansa eftir sinnalagnum hjá donsku bløðunum og gera tilmæli um hvørt tey høvdu ta røttu innstillingina. Og tað skal sigast um donsku pressuna, at hon lagaði seg bara væl til meiningarnar sunnanfyri markið. Tað var kanska eitt úrslit av hesi tillaging, at Jyllands-posten í 1939 kundi skriva, at í veruleikanum skiltu teir væl, at týskarar vildu sleppa sær av við jøðarnar!

MENN eru sanniliga ikki bangnir av sær, tá teir nú tykjast at hava hug til at endurtaka hesa søguna.

Tað frættist herfyri av einum fólkafloksfund, at menn har høvdu hug at stúra fyri tí føroyska fólkaraðinum, tá ov fáir lógtingsfundir vóru hildnir. Okkara ráð eru: Sópið fyri egnum hurðum. Er vandi fyri okkara demokrati er als ikki vist, at fólkafloksmenn noyðast at fara so langt!

## Aftursvar til »Mentaður havnarmaður«

Lesarabráv í Sosialinum 18. november »Aftursvar til Hans Birgir Hansen«.

Eg broyti ikki hugsan viðv. lesarabrávi um friari rúsdrekkasølu í dagbløðum. Tað eru nógva sum siga seg taka fult undir við mæð og hava greitt frá sínum trupulleikum, sum tit hava skapt teimum innan fráhaldsfelagskapir, trúarfelagskapir og so tú og meirlutin av Føroya fólki, so tað er nógva eg kann leggja tykkum undir í at forða øðrum.

Tá ið tú og fráhalds- og trúarfelagskapir, meirlutin av Føroya fólki er imóti friari rúsdrekkasølu, so sýna tit skiliga, hvussu ódemokratiskt og ómenniskjansligt tit hava borið tykkum at við einari fólkakrøddu fyri nøkrum árum síðani.

Eg haldi tað vera gott gjørt, at tit, sum ikki

smakka tykkum á, skulu taka aðrar av ræði í egnum avgerðum/viðurskiptum, uttan at teir verða spurdir. Er hetta ikki at skerja rættin og frælsið hjá teimum. Tit kunna ikki vera mentað, tá ið tit liva í 1907, meðan eg liva í 1986, so tit eru bláoygdir, at tit ikki siggja fram um næsina. Ikki eri eg bláoygdur, tá ið eg veit, hvussu man fær javnvág í drekkari, og at nógvir rúsaðir vilja gera nakað hesum viðv.

Tað er rætt at koma í dagbløð við slikum málum, ið viðkoma øllum føroyingum, hvat eg skal gera nógva við so litið mentað tit eru, fáa at lesa um keðiliga negativu avleiðingarnar, sum rúsdrekka elvir til hjá fleiri ættarliðum, ið liða undir um alt landið.

Eg kenni arbeiðið, úr-

slitið hjá fráhalds- trúarfelagskapum, sum eg eri misnøgður við. Felagskapirnir arbeiða í upplýsingarliðinum og tað er ikki nóg mikið at fáa hjálpt fólki at vinna á trupulleikum og tað hevur ikki givið gott úrslit.

Tú kanst ikki leggja flestu føroyingar undir at drekka seg frá øllum egnum sinum.

Eg seti bert væl hugsað lesarabráv í dagbløð. Tú kanst ikki seta meg í tína stóðu at skamta eina rúsdrekkanytslu, tá ið eg ikki havi eina slíka sum tú, so tað er gott, um tú heldur tær innan fyri rammurnar rúsdrekkalógini loyvir tær. Fyri tí tú einki úrslit sær, so havi eg fingið fleiri úrslit av at skriva í dagbløð og taka orðið á fundum og í tónatosi.

Hans Birgir Hansen

## Kirkjubøarstólarnir

Áheitan til Føroya Landsstýri  
Latið ikki stólarnar fara av landinum aftur, gerið ikki somu dárgerð, sum gjord varð í 1874. Tað er eisini óðamannaverk at senda so virðismiklar lutir millum lond á hávetri. Alt kann jú henda, hyggið bara í seinastani, eitt skip misti fleiri kontainerar í havið, eitt annað skip kom sum við eitt Guds undur undan stórum eldi.

Er tað at vera góður við okkara dýrastu fornminni at senda tey aftur til Danmarkar á hávetri, síðani til at ferðast runt í Danmark, fyri at útiðsetar kunnu siggja teir — hetta fræðist okkara mentamálaráðharrum um, og okkara fornfrøðingur metir teir við alnámát og annað. — Nei, latið stólarnar verða í Føroyum, so at føroyingar sjálvir kunnu siggja og gleðast yvir teir, og útiðsetarnir hava nakað at verða stoltir av og koma heim til.

Takið við tilboðnum frá Føroya Fornminnagrunni, finnið eina loysn, møguleikarnir eru nógvir, setið teir í Mariukirkjuna, byggjið savn uttan um kirkjuna, leggið tak á Múrin, sum Knud Krogh mælti til, byggjið tjóðarsavn í Kirkjubøi í samband við tak á Múrin.

Ein fyribils loysn er at goyma teir. Møguliga sett teir í vøkrum Vesturkirkjuna, har skuldu allir møguleikar verið til staðar, og har kundu teir staðið væl, til umstøðurnar vóru gjørdar í samband

við Mariukirkjuna ella Múrin.

Enn eina ferð heita vit á landsins myndugleikar, latið ikki stólarnar fara av landinum fyri aðru ferð, men takið við tilboðnum frá Fornminnagrunninum um at finna eina loysn.

Virdingarmest  
Selva og Páll  
Patursson

## Kirkjubøarstólarnir

Til Føroya Landsstýri,  
v/ Lassa Klein, landsstýrismanni.

»Í sambandi við framsýning av kirkjubøarstólunum her heima í Føroyum varð á ársfundi grunsins tann 3. august 1986 umrøtt, at stólarnir ikki máttu fara av aftur landinum, men saman við altartalvuni og Mariumyndini ferast aftur í sanna umhvøvi teirra — Mariukirkjuna.

Nú stólarnir eru afturkomnir til landið, hevur nevnd grunsins umrøtt, hvussu hugstoytt tað vil verða, um teir fyri aðru ferð verða sendir av landinum. At landsstýrið kennir seg bundið, kann ikki gera kensluna av vanæru minni millum manna.

Føroya fornminnagrunnur hevur tí fingið J. P. Gregoriussen og Gunnar Hoydal, arkitektar, og Kjartan Mørkøre, sóknarprest,

## tjak og meiningar

Vit gera lesarar okkara varugar við, at treytin fyri at fáa lesarabráv upptikin undir hesum teiginum er, at blaðstjórnin veit, hvør hevur skrivað brøvin.

at játta, at teir fegnir saman við Føroya Fornminnissavni beinavegin vilja kanna, um og hvussu stólarnir trygt kunnu varðveitast í Mariukirkjuni, til onnur loysn, enn at senda teir av aftur landinum, er funnin.

Kanningina og útreiðslurnar av varðveitsluni í Mariukirkjuni vil grunnurin fegin átaka sær at leggja út og um neyðugt gjalda.

Grunnurin heitir innliga á landsstýrið og fornminnamyndugleikarnar um ikki at hava hesum tilboði, men saman við grunninum at fremja eina loysn, ið er til mesta sóma fyri okkara tjóð, eins og varðveitslan av Múrinum er tað.

Føroya Fornminnagrunnur  
Kjartan Kristiansen  
form.